

JAMSESSION

Občasník Hudebního klubu v Orlové

8. číslo FANZINU

Na 26. klubovém posezení dne 18. října 2013 měla poprvé vystoupit se svým repertoárem nová skupina vzešlá z hudebníků klubu – TATAPULT (D. Balog, M. Voznica, P. Olšar, Radič jun.), která nacvičila skladby od známé české skupiny Katapult. Účast byla z tohoto důvodu rekordní a bylo velkým zklamáním, když ze zdravotních důvodů bubeník a vystoupení nedošlo. Večer byl proto znovu postaven na produkci Romana Holtzera a zpěvačky Zoji Chramostové. Nečekaně přijel oslavit své 60. narozeniny rodák z Kolonie pod Lipou v Orlové fotbalista Břetislav Regent, v současné době bydlící v Karvině. V té době byla hudební produkce přerušena asi dvouhodinovým výpadkem dodávky elektrické energie. Sedělo se při svíčkách a konzumovala dovezená pizza objednaná oslavencem. Diskutovalo se o staré Orlově a hudbě. Po obnovení dodávky elektřiny hudební produkce pokračovala asi tak do půlnoci.

—sdur—

Rozšířený 27. hudební klub v Dětmovicích (1. listopad)

Zahájení uzavřené společnosti klubu proběhlo v 17⁰⁰ hod. Jako první nastoupila kapela Z budy, asi v 18:30 pokračovala kapela The Bats a kolem 20⁰⁰ hod. nastoupila kapela Tatapult. Přestože jsme na organizaci měli jen 14 dnů účast členů hudebního klubu a příznivců byla slušná. Přesný počet nešlo zjistit, protože tak jak lidé přicházeli, tak i postupně někteří odcházeli. Mezi publikem byli i hudebníci z jiných kapel. Na závěr každé skladby zazněl ze sálu potlesk. Přestože baskytarista a zpěvák kapely The Bats byl hlasově indisponován, tak zpíval a lidem se líbily jak sólové zpěvy, tak vokály v jeho podání. Velmi kladně byla publikem hodnocena i instrumentální skladba Apači v podání nového mladého sólisty kapely The Bats Martina Heczka. Velké zlepšení bylo také slyšet od kapely Tatapult, se kterou začal hrát basovou kytaru Mirek Hynar. Rovněž kapela Z budy byla jako tradičně velice dobrá. Za jejího doprovodu opět zazpíval rocker Mirek Koláček. A nakonec zlatý hřeb večera - jamování. Bicí Lád'a Radič, baskytara Mirek Hynar, doprovodné kytary Martin Žák a Luboš Krzystek, sólové kytary Jarek Puhř a Dany Balog. To nemělo chybu, to byl nářez! A co bude dál? To ukáže čas. O průběh celé akce jsem se staral já. Poděkování patří majiteli restaurace, který dal k dispozici malý sál zdarma.

Miroslav Křivda

Hudební předkrm před svatým Martinem

V pátek 8.11. byli hosty 28. hudebního klubu výborný bubeník Lád'a Radič s kytaristou a zpěvákem Martinem Žákem, kterého jsem poprvé viděl před týdnem na akci muzikantů a jejich přátel v Dětmovicích, kde na závěr večera oba zahráli pár songů. Tam to byla taková ochutnávka toho, co tito dva muzikanti zahrají v Libuši a dalo se tušit, že se bude na co těšit.

V Libuši pak zazněly songy folkrockového ražení, které lahodily uchu všech zúčastněných. Tento povedený večer chlapi hráli jak svižnější kousky, tak pomalejší věci, které oba tito muzikanti a myslím, že nejen z mého pohledu, podali velice vkusně a procítěně. Martin vlastní podmanivý rozpoznatelný hlas s „very good“ chraplákem a kytaru prostě umí. Lád'ovy metličky, paličky, činely a jiné bicí srandičky bych dokázal poslouchat „imrvěre“. Vše klapalo na sto procent, včetně kvalitního nazvučení (asi nejlepší, jaké kdy Libuše zažila díky zvukaři v hledišti). Posluchači, kamarádi a fandové hudby si přišli na své a po každém songu zaburácela vzduchem odezva potlesku publika.

Závěrem nezbyvá než dodat, kdo umí, umí. Hoši, děkujeme a těšíme se na někdy příště, snad dříve než do roka a do dne, a jestli až za rok, tak možná, že dojde i na tu svatomartinskou husu.

Lubomír Krzystek

Převážně muzikanti pak šli do „Koulovny“ na „plzeň“, kde pak rozebírali večer až do závěrečné.

—sdur—

29. klub byl 29. listopadu. Na programu bylo zhodnocení činnosti a volné hraní. Roman informoval o návštěvě zavedeného hudebního Klubu Parník v Ostravě dne 15. listopadu na představení Comba Zbyška Brzusky swing & evergreenes. Přes vyrozumění všech členů se koncertu s Romanem zúčastnil jen Zdeněk Rada. Zde jeho glosa: „Koncert fantastický, ale jeli jsme s Romanem sami dva!!! A když začal koncert, tak nás tam bylo asi 10 a to ještě byla všechno rodina od muzikantů, celkem se nasbíralo asi 20 lidí. V Parníku je vynikající prostředí, sedí se u stolů jak v restauraci, je tam bar, perfektní osvětlení a hlavně se tam nekouří. Díky Romanovi, který je zná, s námi poseděl u stolu i zpěvák Erben. Nakonec při loučení s Brzuskou jsem mu řekl, že byli úžasní.“

Zbyšek Brzuska :

Pak zahrál Roman na el. varhany a opět zorganizoval hudební soutěž o láhev červeného vína. Jako minule nejvíce skladeb poznal Mirek Křivda, který výhru věnoval k narozeninám pí „Vendy“ Malcharové. Po soutěži zahrál Pavel Olšar na kytaru. Po něm se kytary chopil Luboš Mangel, kterého doprovodila na varhany Vendy. V 11⁰⁰ byl večer ukončen a skoro najednou se všichni rozešli.

—sdur—

**Home
Recording
Studio Žik**
www.studiozik.cz

LOU REED 2.3.1942 – 27.10.2013

V neděli 27. 10. 2013 zemřel na komplikace po transplantaci jater jeden z nejvlivnějších rockových hudebníků Lou Reed, vlastním jménem Louis Allen Reed. Narodil se 2. 3. 1942 v Beth El Hospital v Brooklynu (NY) jako prvorozené dítě. V roce 1953 se s celou rodinou přestěhovali na předměstí Freeport na Long Islandu (NY), které bývá mylně označované jako místo jeho narození. Už jako teenager začínal poslouchat rock and rollovou a rhythm and bluesovou hudbu. Několik let se učil hrát na klavír, než ho na střední škole začala zajímat kytara, na kterou se učil hrát odposlechem rádia. Už během studia na střední škole hrál v několika amatérských skupinách. Na přelomu 50. a 60. let m.s. vystřídal řadu protopunkových-garážových skupin. Jejich jména bychom dnes těžko dohledávali, ale tisíce tehdy vznikajících skupin hrály velice tvrdý a syrový rock and roll, který byl protikladem a často i parodií na vysoce komerční úroveň populární hudby. Termíny „garage rock“ nebo „60's punk“ se začaly používat až v druhé polovině 70. let k terminologickému odlišení tehdejší punkové revoluce.

V období 1960-1964 Reed studuje na Syracuse University obor žurnalistiky, filmovou režii a tvůrčí psaní. Během studia začal moderovat noční rozhlasový program na stanici WAER s názvem „Excursion On A Wobbly Rail“, ve kterém pouštěl nahrávky z oblasti doo-wopu, jazzu, rhythm and blues a hlavně free jazzu z poloviny 50. let. Počátky Reedova textařského umění je možné dohledat v kontaktu s básníkem Delmorem Schwartzem, který se mu věnoval v době studia na Syracuse University. V roce 1964 začal pracovat jako dvorní skladatel pro gramofonovou společnost Pickwick Records. Psal písně pro různé hudebníky a v listopadu 1964 dostal šanci nahrát singl The Ostrich // Sneaky Pete (Pickwick P 1001). Jako interpret byla na desce uvedena skupina The Primitives, kterou vedle Reeda tvořili hudebníci, kteří pro společnost Pickwick rovněž pracovali. Důležité bylo, že na nahrávce se jako hudebník podílel John Cale. Partnerství Reeda a Calea se začalo tímto momentem vyvíjet a vyústilo v následujícím roce v založení legendárních The Velvet Underground. K Reedovi a Caleemu se přidal hráč na basovou kytaru Sterling Morrison a za bicí usedl Angus MacLise. Posledního jmenovaného ještě ve stejném roce vystřídala bubenice Maureen Tucker. Přestože se skupina v době své existence nedočkala žádného komerčního úspěchu, je považována za jednu z nejdůležitějších a nejvlivnějších skupin druhé pol. 60. let 20. století. Když v časopise Rolling Stone vyhlásili anketu 100 nejlepších umělců všech dob, The Velvet Underground se umístili na 19. místě! Výstižné je tvrzení významného britského hudebníka a teoretika Briana Eno, když řekl, že první album The Velvet Underground „The Velvet Underground And Nico“ z roku 1967 (Verve Rec. V/V6 5008) si koupilo jen několik tisíc lidí, ale skoro každý z nich pak založil vlastní skupinu! Album je také známé „banánovým“ obalem, který navrhl extravagantní všeučelce se slovenskými kořeny Andy Warhol. Warhol byl také prvním manažerem The Velvet Underground.

Skupina často vystupovala v jeho The Factory. Bylo to místo v pátém patře na 231 East 47th Street v Midtown na Manhattanu, kde se scházeli lidé kolem Andyho Warhola. Warhol zde natočil několik desítek filmů. V některých filmech vystupovala německá fotomodelka, herečka, hudebnice Nico, kterou chtěl původně Warhol k The Velvet Underground připojit, ale nakonec zůstalo jen u spolupráce a Nico zpívala hlavní vokály na prvním albu jen ve třech skladbách z jedenácti. Ve stejné době vyšlo i první sólové album Nico „Chelsea Girl“ (Verve V/V6 5032), na kterém se podílel Jackson Browne a mimo Maureen Tucker všichni členové The Velvet Underground. V roce 1968 vydali The Velvet Underground druhé album „White Light/White Heat“ (Verve V6 5046). Album znamenalo konec spolupráce s Nico a skončil i Andy Warhol, kterého nahradil Steve Sesnick a Reed ze skupiny vyhodil i Calea. Cale byl nahrazen Doug Yulem. Skupina se přestala orientovat na experimenty a začala hrát spíše líbivou hudbu.

V tomto obsazení skupina nahrála dvě alba „The Velvet Underground“ (MGM SE 4617, 1969) a „Loaded“ (Cotillion SD 9034, 1970). Na albu „Loaded“ jsou dvě nejúspěšnější písně skupiny „Rock And Roll“ a „Sweet Jane“. Reed odešel ze skupiny v srpnu 1970, Morrison jí opustil v r. 1971 a Tucker v r. 1972. Yule hrál ve skupině až do r. 1973, kdy vydala poslední album „Squeeze“ (Polydor 2383 180). Album sice nese jméno The Velvet Underground, ale z původní sestavy už na něm nikdo nehrál. Po odchodu od The Velvet Underground se Reed přestěhoval do Anglie a s velkou gramofonovou firmou RCA Victor podepisuje nahrávací smlouvu. Začíná tak dlouholetou dráhu sólového interpreta. Podívejme se podrobněji na jeho 21 řadových alb:

1.	LOU REED	RCA Victor	SF 8281	1972
	Producentem prvního Reedova alba byl další newyorský autor Richard Robinson. Hudebně velice dobré album, kterému byla vytknuta nenápaditá studiová produkce a to přesto, že v doprovodné skupině hostovali Rick Wakeman a Steve Howe z britských Yes a hráči z doprovodné skupiny Eltona Johna			
2.	TRANSFORMER	RCA Victor	LPS 4807	1972
	Produkce alba se ujal David Bowie. Album bylo velice příznivě přijato kritikou a také se dobře prodávalo. Z tohoto alba je i první Reedův velký hit „Walk On The Wild Side“ a také píseň „Perfect Day“.			
3.	BERLIN	RCA Victor	RS 1002	1973
	Depresivní album, jehož texty jsou o páru narkomanů z Berlína, propírají se v nich témata jako je domácí násilí, cizoložství, užívání drog, prostituce nebo sebevraždy. V aranžích jsou použity dechy.			
4.	SALLY CANT DANCE	RCA Victor	APK1-0611	1974
	První album s komerčním úspěchem. Dostalo se do první desítky albového žebříčku podle časopisu Billboard a to i přes to, že kritikou je hodnocené jako podprůměrné.			
5.	METAL MACHINE MUSIC	RCA Victor	CPL2-1101	1975
	Celé album se skládá z kytarových vazeb, smyček a magnetonového šumu. Později Reed album označil za pokus, o kterém si myslel, že bude fungovat.			
6.	CONEY ISLAND BABY	RCA Victor	RS 1035	1975
	Texty jsou o lidech z newyorského předměstí, hlavní postavou je transvestita Rachel, který je nositelem jména jako je název alba.			
7.	ROCK AND ROLL HEART	Arista	ARTY 142	1976
	První album pro novou gramofonovou firmu s komerčním plánem.			
8.	STREET HASSLE	Arista	SPART 1045	1978
9.	THE BELLS	Arista	SPART 1093	1979

10.	GROWING UP IN PUBLIC	Arista	SPART 1131	1980	Tři nevýrazná alba, poslední naznačuje přísun k lidštější povaze textů a návratu k problematice rodiny.
11.	THE BLUE MASK	RCA Victor	NL 84780	1982	Famózní album plné chytrosti a sugestivnosti, jak tomu nebylo od alba Berlin. Je považováno za jedno z nejlepších v Reedově kariéře. Na albu hraje druhou kytaru Robert Quin, dvojice kytaristů se střídá a vzájemně doplňuje při hraní sóla a rytmických partií.
12.	LEGENDARY HEARTS	RCA Victor	AFL1-4568	1983	
13.	NEW SENSATION	RCA Victor	PK 84988	1984	
14.	NEW YORK	Sire	WX 246 C	1989	První album pro Warner Brothers a jejich pobočku Sire. Druhou elektrickou kytaru hraje Mike Rathke. Je to rok, ve kterém zemřel Andy Warhol.
15.	SONG FOR DRELLA	Sire	7589926140	1990	Po smrti Andyho Warhola se Reed spojil s Johnem Caleem. Výsledkem je album, které popisuje Reedův vztah k Warholovi, kritizuje lékaře, kteří ho nechali zemřít a jeho potencionální vražedkyni Valerie Solanas. Album je nahráno ve skromném obsazení za pomoci violy, kytary, klavíru, vše doplňuje jenom zpěv.
16.	MAGIC AND LOSS	Sire	759926662	1992	Album bylo inspirováno smrtí dvou blízkých Reedových přátel, kteří zemřeli na rakovinu.
17.	SET THE TWILIGHT REELING	Warner Bros.	9362 46151 1.2	1996	Rok 1996 je rokem, kdy byli The Velvet Underground zařazeni do Rock And Roll Hall Of Fame.
18.	ECSTASY	Reprise	9362 47435 1.2	2000	Na albu hraje na elektrické housle Reedova druhá manželka Laurie Anderson.
19.	THE RAVEN	Reprise	9362 48373	2003	Dvojalbum, na kterém hrají hosté jako David Bowie, Kate And Anna McGarrigle, The Blind Boys Of Alabama, Antony Hegarty, Laurie Anderson, slavný saxofonista Ornette Coleman a další. Album tvoří písně napsané Reedem a je opatřeno přepracovanými texty E.A. Poea.
20.	HUDSON RIVER WILD MEDITATIONS	Sound True	M 1117 D	2007	Album obsahuje čtyři skladby ambientní a meditační hudby. Reed je složil, aby mohl při jejich poslechu cvičit tchai-chi.
21.	LULU (2LP)	Vertigo	602527815985	2011	
	LULU (2CD)	Vertigo	602527815985	2011	Dvojalbum vydané společně s trash-metalovou skupinou Metallica se dočkalo velice negativních recenzí. Všem vadilo Reedovo mluvené slovo, které se nehodí do metalové hudby. Během 90 minut trvající hrací doby má posluchač pocit, že jde jen o jamování bez silnějšího nápadu.

Lou Reed a jeho vztah k Česku

Reedův vztah k Česku vycházel z osobního kontaktu s bývalým prezidentem Václavem Havlem. Celé období politických změn po listopadu 1989 dostalo pojmenování „sametová (velvet) revoluce“. Hlavní inspirací pro toto pojmenování je třeba hledat v názvu Reedovy skupiny The Velvet Underground, jejíž hudba se stala zdrojem inspirace pro naši rockovou, undergroundovou scénu v období normalizace v 70. a 80. letech, po invazi vojsk Varšavské smlouvy 21. srpna 1968. Zde je plný přehled Reedových kontaktů s Českem.

- Duben 1990 - první návštěva Československa. Rozhovor s Václavem Havlem pro vlivný časopis Rolling Stone. V té době se uskutečnil i neplánovaný concert
- 13. června 1993 - koncert v Paláci Kultury v Praze jako člen The Velvet Underground
- 17. července 1996 - koncert v Kongresovém centru v Praze 1998. Reed vystoupil spolu s Milanem Hlavsou v Bílém domě, kam je jako své hosty pozval Václav Havel
- 5. května 2000 - koncert v pražské Lucerně
- 9. ledna 2005 - Reed se objevil na benefičním koncertě v pražské Lucerně, kam přišel s Václavem Havlem
- 10. ledna 2005 - diskutoval spolu s Václavem Havlem ve Švandově divadle v rámci scénických rozhovorů
- 17. března 2006 - Reed v Česku vystoupil krátce po Johnu Caleovi, který v Praze hrál 9. března
- Listopad 2009 - Reed vystupuje v Praze na koncertu k 20. výročí Sametové revoluce. Záznam z koncertu vyšel na DVD
- 30. března 2012 - v New Yorku se uskutečnil koncert s názvem „Love Is Here To Say“, který byl pořádaný Českým centrem na Manhattanu. Reed zde recitoval několik textů písní z aktuálního alba Lulu
- 4. července 2012 - koncert v divadle Archa věnovaný Václavu Havlovi. Poslední Reedovo vystoupení v Česku. Doprovodnou skupinu tvořili Aram Bajakian (kytara), Kevin Hearn (kytara a klávesy), Tony Diodore (housle, kytara), Ulrich Krieger (sax), Sarth Calhoun (programátor), Rob Wasserman (basová kytara), Tony Thunder Smith (bicí) a Allison Weiss (pomocné vokály)

Zhodnocení

Lou Reed patří právem mezi nejvýznamnější rockové osobnosti. Je spolutvůrcem základů rocku, který obohatil o intelektuální myšlenky. Jeho tvorba, hlavně v době působení v The Velvet Underground, měla obrovský vliv na tehdejší generaci, ale i do budoucna ovlivnila následující generace hudebníků. Při hře na kytaru používal novátorské postupy, různé zkreslení, zpětné vazby nebo nestandardní ladění kytary. Kombinoval různé prvky evropské avantgardní hudby a jako zdatný textař se v písňových textech otevřeně vyjadřoval k tabuizované problematice sexuality, drog, sadomasochismu nebo transvestitismu.

Odvracenou stránkou jeho osobnosti bylo jeho chování v osobním životě. Byl svým okolím považován za člověka nepříjemného, arogantního, s hrozným chováním ke spoluhráčům a k partnerkám, se kterými žil. Známy je jeho spor se Susan Boyle, vítězkou Britain's Got Talent (obdoba české Superstar), které nedovolil zpívat verzi své písně „Perfect Day“. Nakonec se ale dohodli a píseň Susan Boyle nazpívala na své album „The Gift“. Rozruch způsobila i soudní pře, kdy Reed spolu s Johnem Caleem zažaloval Andy Warhol Foundation o licenční práva k užívání „banánu“, který je na obalu legendárního alba The Velvet Underground And Nico. Reed udržoval velice intenzivní kontakty s politiky. Několikrát hrál pro americké prezidenty, byl osobním přítelem bývalého prezidenta Václava Havla, je držitelem francouzského Řádu čestné legie. V roce 1996 byl spolu v The Velvet Underground zařazen do rock and rollové síně slávy - Rock And Roll Hall Of Fame, ale i přes dvě nominace, se mu do síně slávy nepodařilo vstoupit jako sólistovi. Pokud k nezařazení existovaly jakékoli příčiny, tak po jeho skonu mu bude brána do Rock And Roll Hall Of Fame otevřená dokořán.

Pavel Bobek se narodil 16. září 1937 v Praze. Po absolvování gymnázia začal v roce 1955 studovat Fakultu architektury a pozemního stavitelství ČVUT v Praze, kterou úspěšně dokončil o šest let později. Stejně jako tisíce dalších mladých lidí ani on nedokázal odolat tehdejšímu hudebnímu trendu, kterým byl rokenrol. Muzika ho lákala stále více a tak začal zpívat s fakultní skupinou FAPS, ve které se setkal s budoucími legendami české populární hudby J. Brabcem, M. Volkem nebo P. Sedláčkem. Později Pavel působil ve Studiu bigbeatové hudby a v roce 1959 začal vystupovat v divadle Paravan. Po absolvování fakulty nastoupil jako čerstvý inženýr architekt ve Sdružení velkovýkrmen. I tato, hudbě na míle vzdálená skutečnost, ovlivnila Pavlovu další hudební dráhu. Ve svém zaměstnání totiž pracoval v jedné projekční skupině se svými vysokoškolskými kolegy: Jirkou Laurentem (kytaristou skupiny Olympic), konferenciérem klubových pořadů Rangers a rozhlasovým diskžokejem Mirkem Černým a Petrem Nárožným, který rovněž pravidelně uváděl klubové večery skupiny Rangers. A tak v roce 1963 přijal Pavel Bobek angažmá u skupiny Olympic, se kterou po dva roky vystupoval v semaforovém pořadu Ondráš

podotýká a na jaře roku 1964 s ní také nahrál rokenrolové singly „Sweet Little Sixteen,” „Oh, Boy!” a duet s Pavlem Švábem „Sealed With a Kiss.” Společně s Olympicem nahrál ještě dva další rokenrolové tituly „Memphis, Tennessee” a „Rave On” (oba 1965). V roce 1965 Pavel Olympic opustil a nadále spolupracoval s několika soubory, a o rok později zahájil trvalejší spolupráci s Country Beatem Jiřího Brabce. Příchod k Country Beatu byl dalším zlomovým okamžikem v jeho hudební dráze. Znamenal totiž setkání a následnou spolupráci s vynikajícím textařem Jiřím Grossmannem, který pro Pavla Bobka napsal mnoho nezapomenutelných písní. Jako zpěvák Country Beatu přijal Pavel v roce 1967 trvalé angažmá v divadle Semafor, které se stalo jeho domovem na dalších více než 20 let (spolupráci se Semaforem ukončil až v roce 1990!). V roce 1970 nahrál pro značku Supraphon klasickou píseň o zraněném vojákovi, vracejícím se z války ke své dívce, „Oh, Ruby, nechť mi lásku brát” s bezvadným textem Jiřího Grossmanna. Nahrávka téměř okamžitě vyletěla do čela supraphonské hitparády, do které se probíjela i další Bobkův singl „Houston” (nejvýše 2. místo), rovněž s textem Jiřího Grossmanna. Do supraphonské Top 10 se Pavel opět vrátil o tři roky později s úspěšnou nahrávkou Kristoffersonovy písně „Nedělní ráno” („Sunday Morning Coming Down”), avšak ani tento úspěch nepřinutil pány z vedení Supraphonu k vydání samostatného Bobkova alba. Proto se Pavel rozhodl k přechodu do firemní stáje Pantonu, která záhy na to vydala jeho první samostatné album s názvem Ved’ mě dál, cesto má (1975), které kromě titulní písně z repertoáru Johna Denvera přineslo i skladby „Pojď stoupat jak dým,” „Já jsem byl bloud,” „Nedělní ráno,” „Víš, kdo ti smí z tvých vlásků copy splést,” nebo klasickou rokenrolovku „Má dívka N.”

Ačkoliv frekvence vydávání nových alb nebyla nikterak závratná, těšil se Pavel Bobek i v dalších letech trvalé přízni svých posluchačů a v roce 1980 se stal držitelem Zlaté Porty za zásluhy o rozvoj country music. Kromě svých semaforských vystoupení zaujal Pavel nahrávkami „Pojď dál a zpívej” (1978), nebo Rogersovou písní „Lásko, mě ubývá sil” („Lucille”), která se od roku 1980 udržela plných třináct měsíců v supraphonské Top 10! Z dalších Bobkových projektů přineslo úspěch především album Stárnoucí mladík (1984 Panton), které mimo jiné obsahovalo písně „Jamajka,” „Z pekla štěstí” nebo „Permanentní flám.” Společně s Marií Rottrovou nahrál Pavel v roce 1985 další skladbu z repertoáru Američana Kennyho Rogerse, duet „S tím bláznem si nic nezačíněj” („Don’t Fall In Love With A Dreamer”) a v roce 1991 zařadil do svého katalogu další skvělý duet (tentokrát s Karlem Zichem) „Bowery Street.” Začátkem devadesátých let vyšlo album Zvláštní věc a v roce 1996 nahrál Pavel pro firmu Monitor/EMI album Hejno padlých andělů, které přineslo další várku skvělých písní („Odvykám,” „Amanda,” „Cestou dlouhou” (duet s Yvonne Přenosilovou), „V dále hřmí” nebo duet s Robertem Křesťanem „Musím se sám sobě smát”). V roce 2000 natočil Pavel Bobek pod značkou Venkow Rec. album Jsem pouhý známý, které znamenalo jakýsi odklon od moderního pojetí country music, který pokračoval i v letech následujících.

Zhruba od roku 2005 trpěl vleklými zdravotními potížemi. Nejdříve mu praskl vřed na dvanácterníku, v roce 2007 zkolaboval, pravděpodobně po špatném dávkování léků, v roce 2011 přišel o ledvinu, měl na obou nohou otevřené bérkové vředy a už se nedožil výsledku testů, které měly potvrdit Parkinsonovou nemoc. Přes všechny tyto potíže zůstal do poslední chvíle oddaný hudbě, kterou tak miloval. Opravdových profesionálů na české hudební scéně najdete jen několik, bezesporu byl mezi nimi i zpěvák Pavel Bobek, který patřil k základním pilířům české countryové a rokenrolové hudební scény. Písně, které zařadil do svého repertoáru, vybíral až s neuvěřitelnou pečlivostí; vše muselo být naprosto perfektní od textu až po výsledné aranžmá. Možná i právě proto není jeho diskografie tak dlouhá, než jak by mohla být za celoživotní hudební kariéru.

Albová diskografie:

Ved’ mě dál, cesto má (1975), Profil (1981), Zkus se životu dál smát (1981), The Stranger (1982), Stárnoucí mladík (1984), Galaportrét (1986), Já přitom byl (1988), Muž v zrcadle (1992), The Best Of Pavel Bobek Volume I (1982), Pojď dál a zpívej (1993), Zvláštní věc (1993), The Best Of Pavel Bobek Volume II (1994), Hejno padlých andělů (1995), Bůh má mě rád (1996), Pavel Bobek v Lucerně (1998), Jsem pouhý známý (2000), Všem dívkám, co jsem měl kdy rád (2002), Muž, který nikdy nebyl IN (2005), 40 hitů od A do Z (2006), Antologie (2007), Nedělní ráno (2007), Víc hledám (2010-album coververzí Johnyho Cashe), Kruhy (2012), Singin Ya Ya Youpi (2012)

Vybrané hity:

Oh Ruby, Nechť mi lásku brát
Houston
Lásko, mně ubývá sil
Ved’ mě dál, cesto má
Muž na konci světa
Stůj, klidně stůj
Pojď dál a zpívej

S tím bláznem si nic nezačíněj
Pojď stoupat jak dým
Nedělní ráno
Dálniční hlídka
Já jsem byl bloud
má dívka "N"
Mé září

Město Babylon
Bowery Street
Můj rodný dům
Křížem krážem
Krajem já šel
Vincent
Úsvit

Malá hudební historie Orlové

Pokračování z minulého čísla

III.

Lazecká hornická kapela

Bohatá a stále se rozvíjející kulturní činnost a to kvalitní hudbu odpovídající nárokům obyvatel a v Karviné. Hrabě Larisch, bohatý majitel karvinských zábavy a hostiny zakončované na zámku hudbou a smyčcovou. Hudebníky vybírá z početných zaměst i dobře zaplatit. Hudební nástroje, notový materiál, uhlobarona maličkostí. Jenže tato hudba, určená jen pro zámecké účely, je ducha německého. V Lazích a okolí bylo potřeba k veškeré další úspěšné kulturně společenské činnosti hudby slovanské, srozumitelné, sblížující a přitažlivé – hudby české.

nejen v Lazích, ale i v širokém okolí, vyžadovala již požadavkům doby, hudbu naši – českou. Příklad je dolů, pořádá pro své šlechtické hosty lovy zvěře, tancem. Vyděruje vlastní zámeckou kapelu dechovou i nanců, hrajících na různé hudební nástroje, které může zkušebna, kapelník a různé platby, jsou pro takového V Lazích a okolí bylo potřeba k veškeré další úspěšné kulturně společenské činnosti hudby slovanské, srozumitelné, sblížující a přitažlivé – hudby české.

Duchovním otcem, mecenášem a motorem všeho kulturního dění v Lazích, byl tehdy Čech a vlastenec, vrchní báňský inspektor, Ing. Alois Holán, v roce 1907 – 1913 a 1910 – 1927 také závodní – ředitel Nové jámy v Lazích (v letech 1892 - 1907 byl závodním Ing. Karel Jestřábek). Inženýr Holán byl iniciátorem i zakladatelem řady českých spolků a organizací v Lazích, také prvním starostou TJ Sokol Lazy. Skvěle se orientoval v místních podmínkách, potřebách a reálných možnostech v této části a obrozené době. Dává popud k založení českého hudebního souboru, hornického dechového i symfonického, pod názvem **Lazecká filharmonie**.

K úpomince na den 4. července 1911.

Fotografie zřejmě z 1. veřejného vystoupení Lazecké filharmonie.

Hudebníky hledá v řadách zaměstnanců Nové jámy i ze stávajících tamburášů, hlavně však z těch přicházejících na šachtu z českých zemí. Přijímá kvalifikované hudebníky také z vojenských dosloužilců, členů kvalitních plukovních hudeb. Uděluje jim vhodná zaměstnání i jiné výhody. Jsou zakoupeny hudební nástroje, základní notový materiál, stejnokroje, zajištěna zkušebna v budově na šachtě.

V počátcích vede kapelu sice velký milovník hudby, ale laik, báňský úředník a směnistr Kubát Jan. Mělo-li rozrůstající se hudební těleso splnit očekávání, bylo třeba postavit do čela dirigenta odborníka. Inženýr Holán povolává člena divadelního orchestru v Brně **Josefa Bartla**, zaměstnává ho ve funkci báňského úředníka, s hlavním posláním vedení Lazecké filharmonie. A tak se v roce 1903 ujímá organizace a taktovky na dobu skoro třiceti let vynikající hudebník, psycholog a organizátor, neúnavný a trpělivý pedagog Josef Bartl.

Za značné a všestranné podpory vrchního báňského inspektora Holáně, uvede v život v krátké době mohutné hudební těleso, kterému vtiskne současně vysokou uměleckou úroveň a které přivede k nebývalému růstu i fantastických úspěchů – Lazeckou filharmonii. Pro svoji kvalitu předváděných skladeb a ukázněné vystupování stává se brzy populární a oblíbenou i v širokém okolí a zvana je proto ke všem větším kulturním událostem a to nejen v kraji. Vystupuje u různých příležitostí v Lazích a okolí. Školské a osvětové akce střídají tělovýchovná a sportovní vystoupení, doprovází rozličné kulturní a politické události a nechybí ani vlastní, tak oblíbené a hojně širokou veřejností navštěvované, letní koncerty u plovárny v Lazích. Stejně tak úspěšně vyplňují její bohatou hudební činnost vlastní symfonické koncerty, doprovody divadla a jiné produkce v zimních měsících.

Ing. Alois Holán

Lazeckou filharmonii tvoří 45členný dechový a 75členný symfonický orchestr. O úrovni svědčí také bohatý notový materiál, v němž nechyběly pečlivě nacvičené a odbornou kritikou té doby i širokou veřejností velmi příznivě hodnocené provedení skladeb Smetany, Dvořáka, Fibicha, Janáčka, Nedbala a dalších českých skladatelů, a z cizích nechyběli Čajkovskij, Verdi, Offenbach, Chopin a další. Vynikající umělecká úroveň a rostoucí úspěchy stavěly Lazeckou filharmonii na přední místo v kraji. Zvana byla proto také na různé vážné, důležité a privilegované akce. Tak v roce 1926 koncertuje po dobu tří měsíců na slavné "Krajové hospodářsko-kulturní výstavě v Orlové" po boku vynikající vojenské hudby pěšího pluku

č. 34 z Hranic. V uznání kvalit zůstává nakonec sama "výstavní hudbou". Velkých úspěchů dosahuje na mnohdy opakovaných zájezdech v Praze, Brně, Zlíně, Ostravě a dalších velkých městech, kde koncertuje na pozvání předních organizací a institucí. Široký rozsah Lazecké filharmonie zahrnoval vážnou hudbu koncertní, dechovou i smyčcovou, ale dle potřeby také operetní, taneční a doprovodnou. Pro menší a méně náročné akce byla založena také 12členná „dechovka-švitorka“ Jóže Bochaly, redaktora Obrany lidu.

Lazecká dechová kapela na orlovském výstavišti u evangelického kostela v r. 1926.

Prvně založený pěvecký sbor mužský i smíšený pod vedením Josefa Bartla se veřejně představil již při slavnostním otevření tzv. „1. české školy v Lazích“ v roce 1904. A dále rozvíjel svoji činnost vystupováním na společných večírcích, Husových oslavách, sokolských akcích, akademiích atd. Úspěšnou sólistkou pěveckého sboru a hlavně za divadelní éry, byla učitelka polské školy Marie Bajorková, která ve sboru působila až do konce 1. světové války.

V letech 1921 – 1922 je nově založen místní pěvecký sokolský kroužek s pravidelným cvičením za řízení br. Grumlika. Poprvé tento sbor veřejně vystupuje při kladení základního kamene k Masarykově měšťanské škole v Lazích a krátce nato pořádá veřejný koncert v místním Národním domě. V roce 1922 dochází ke spojení se sokolským pěveckým kroužkem v Suché a tak položen základ ke vzniku Pěveckého sboru „Před Těšínem“. Tento sbor pak cvičil každou středu a pátek od 19 – 21 hodin v Báňském domě v Orlové pod heslem „Zpěvem k srdci – srdcem k vlasti!“ Ve 30. letech sbor dirigoval lazecký sokol a učitel JOŽKA Cenek. Později též Jožka Bartl, syn dirigenta filharmonie.

V téže době organizuje a diriguje ženský pěvecký sbor SOKOLA Lazy a nacvičuje každé úterý od 20 – 21 hodin v Národním domě v Lazích Jožka Bartl, syn dirigenta filharmonie. Nelze opomenout rodinnou účast Bartlů i na dalším dlouhodobém kulturním vývoji nejen Lazů. Ochotnické sokolské divadlo v Lazích vzniklo v roce 1904 zásluhou a značnou obětavostí Marie Bartlové, manželky dirigenta Lazecké filharmonie a v divadelních úspěších přetrvalo 3 desetiletí. Z bohaté divadelní činnosti lze vzpomenout, že k uctění památky vzniku naší samostatnosti uvedli divadelní ochotníci v Národním domě v Lazích dne 28. října 1930 slavnostní představení operety „Perly panny Serafinky“. Po více než 25letém úspěšném vedení Marií Bartlovou, za bezplatného účinkování Lazecké filharmonie dirigované manželem Josefem Bartlem a synovou (Jožkou Bartlem) pomocí s pěveckým sborem. Pro velký úspěch bylo toto ochotnické a dobrovolné dílo pozváno a s nadšením přijato 7. 12. 1930 také v sousední Dolní Suché.

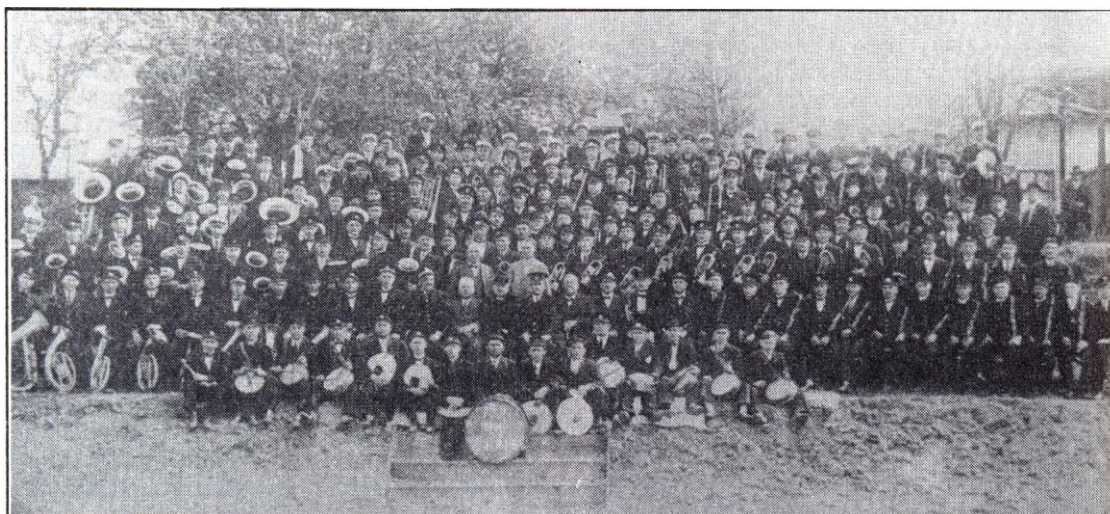
V době největších úspěchů Lazecké filharmonie a téměř třicetileté tradici jsou řešeny osobní důvody a nepříznivý zdravotní stav dirigenta Josefa Bartla, pro které se vzdává v roce 1932 další aktivní činnosti v hudbě. Lazecká filharmonie tak ztratila na svém vzestupu prvního organizátora a dirigenta vynikajících kvalit, nezapomenutelnou osobnost.

Josef Bartl se narodil 24. října 1875 a zemřel ve svých nedožitých šedesáti letech dne 3. května 1935. Ač zde nenarozený, kamenný, dnes skoro opuštěný náhrobní kámen v Orlové, je nezapomenutelnou vzpomínkou na vzácného a zasloužilého občana Lazů.

Jeho manželka Marie vedla téměř tři desítky let velmi úspěšně ochotnický dramatický odbor Sokola Lazy. Řady divadelních her, též operet se zpěvem i hudbou a ve spolupráci s manželem a synem zdobí nejedno její vysoké uznání.

Syn Jožka Bartl se narodil v Lazích v roce 1903. Od mládí hudebně vzdělávaný, po absolutoriu reálného gymnázia v Orlové a výuce hry na klavír u učitele Janáčkova žáka Emanuela Šárka v jeho soukromé hudební škole v Orlové, absolvoval v letech 1922 – 1927 pražskou konzervatoř. Později jako dirigent prošel řadou míst v našich divadlech v Ostravě (1931 – 1935), Českých Budějovicích, Ústí nad Labem, Košicích, Karlových Varech a Praze. Dirigent, skladatel, pedagog, publicista a sbormistr (také „Pěveckého sboru Před Těšínem“ v Orlové v letech 1936 – 1938), nositel státního vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“, profesor Josef Bartl ml. zemřel v roce 1972 v Pardubicích.

Kompletní Lazecká filharmonie v roce 1935 s dechovou i smyčcovou sekci.

IV.

Na vyslovené přání hudebníků je do čela Lazecké filharmonie povolán důstojný nástupce, 32letý učitel, lazecký rodák, absolvent hudební konzervatoře v Praze a žák profesora Kříčky **Alfréd Kalus**. Lazecké hudební těleso se na svém vzestupu nezastavuje, ale dále odborně a umělecky roste a těší se s novým dirigentem nezmenšené oblibě. Organizační důvody vzniklé na Nové jámě, kde filharmonie jako závodní hornická kapela kmenově náleží, způsobily v roce 1938 změnu a novým kapelníkem jmenován zaměstnanec šachty, báňský úředník **Emil Štěpán**. Na šachtu přišel z armády, byl klavíristou a „čelistou“. Alfréd Kalus však kontakt s hudbou úplně neztratil.

V.

Mnichovský diktát na podzim roku 1938 určil také odstoupení Těšínska beckovskému Polsku, Lazecká dechová kapela pod taktovkou Emila Štěpána a dle pokynů nadřízených šachty, vítala okupační vojska na náměstí v Orlové. Ale též večer při razii polských bojůvek a okupačních výkonných orgánů musela prchat a opustit Lazy řada českých hudebníků včetně kapelníka. Tak začal první rozpad a těžká krize Lazecké filharmonie. Část členů zbytku kapely počala se scházet v bytě u nejstaršího hudebníka Roberta Valečka v Lazích. Ve složité situaci a jen těžce oživované kapele – dechovce se v této krátké okupační době objevovali různí lidé a též takoví, kteří byli z Polska posíláni na okupované území Těšínska za práci. Jako kapelníci se hlásili jen omezeně hudebně zdatní, byť i vojenští hudebníci Piecka nebo Tabinski, který sám hudebníkům prohlásil, že na takovou hudbu si netroufá. Valečko se však znal z dřívější doby s hudebníkem Machejem, posledně dirigentem vojenské hudby v Krakově, který po zaboru Těšínska nastoupil zaměstnání na Důl Žofie v Porubě u Orlové ve známkovně (evidovaly se tam důlní šichty formou výdeje a po šichtě příjmem kovových štítků s vyraženými čísly). Robert Valečko **Macheje** přesvědčil a ten nakrátko převzal taktovku velmi ochuzeného lazeckého dechového orchestru, a to jen do nové okupace Těšínska hitlerovci v roce 1939, když začala 2. světová válka.

VI.

Po dobu německé okupace se situace a poměry v hudbě dále a podstatně zhoršily. Jen krátce v roce 1939 přejímá taktovku člen značně omezené kapely, sólista „křídlovák“ **Emil Bednařík**. V roce 1940 je vystřídán pracovníkem expedice na Nové jámě, jinak varhaníkem v katolickém kostele v Orlové, původem Němcem z Bohumína **Jakubczykem**. Ten uplatňoval v kapele více německý dril a pořadová cvičení, než hudbu. Ale brzy ho u taktovky střídá **Nitsche**, ale ani ten dlouho nevydrží. V roce 1942 se ujímá dechového orchestru **Jan Chalupa**, dosazený německý úředník do obce Lazy, vedoucí oddělení tzv. Volkslist obecního úřadu v Lazích, původem z Nového Jičina, v Lazích neblaze zapsaný horlivý až fanatický fašista -

hitlerovec. Zaváděl v kapele různá opatření (pochodové a pořadové nácviky, košile s pásky na rukávech, tlak na převzetí Volkslist – tj. přijetí německé národnosti, s vyhrůžkami na vyvezení Čechů na Sibiř) a netajil se tím, že chce z hudby utvořit německou kapelu SA. Není divu, že členové kapely, ač různých slovanských národností, reagovali na tyto úmysly dle vlastního charakteru, inteligence i vlasteneckého citění a hledali různé, v té době již nesnadné únikové cesty – též odchodem z hudby, kterou měli tak rádi a v srdci. Značně ochuzená a různě doplňovaná, politicky deformovaná kapela sice žila, ale po celou dobu obou okupací na své odbornosti a uměleckých hodnotách stále jen ztrácela.

Roztříštěnost hudebního tělesa, událost a vlivy obou okupací měly nepříznivý dopad na poválečné sestavování kapely. Následně se v souboru projevovaly organizační potíže, mnohé výpady a výčitky jednotlivců včetně národnostních třenic – neblahé to dědictví válečné okupační doby. Avšak společný zájem o návrat k dobré hudbě, věrnost svým tradicím, vzpomínky na slavnou minulost a poválečné nadšení, dovedly kolektiv opět stmelit a problémy až na únosnou míru neutralizovat.

VII.

V květnu 1945 se ujímá kapely znalý hudebník **Rudolf Chrobák**, ale zamítnutí žádosti o soukromou zubní ordinaci a založení vlastní hudební skupiny pro pravidelné koncerty v lázních Darkov rozhodly o jeho brzkém odchodu.

VIII.

Na podzim roku 1945 se vrátil do Lazů po nuceném pobytu po dobu okupací Těšínska (*polské a německé*) žijící v tzv. Protektorátě Čechy a Morava, **Alfréd Kalus**. Stává se ředitelem II. České obecné školy Štěfánikovy v Lazích a ujímá se podruhé organizace a dirigentství bývalé Lazecké filharmonie. Válečnými událostmi rozloženou filharmonii dává obětavě dohromady a vede ji kvalifikovaně k dalším poválečným úspěchům.

V roce 1949 dostávají hudebníci nové tmavé hornické kapelní stejnokroje. V roce 1952 se 32členný soubor stává hudbou Závodního klubu ROH přejmenovaného Dolu Ant. Zápotocký v Lazích. Padesáté jubileum založení filharmonie v roce 1953 se stává důstojnou oslavou dlouholeté a velmi úspěšné činnosti. Zároveň též rozloučením se symfonickým orchestrem, který zakončil svoji činnost posledním koncertem a skladbou Ant. Dvořáka „Můj domov“. V Národním domě v Lazích tak veřejně prokázán vděk přítomnému Ing. Aloisi Holaňovi s rodinou, za jeho zcela mimořádnou péči a přízeň při zrození a životě tohoto velmi úspěšného hudebního souboru.

Vpravo je na fotografii z roku 1950 hudební pavilón postavený r. 1923 v areálu z r. 1922 Klubu českých turistů v Lazích a TJ Sokol Lazy pro nácvik a předvádění prostných cvičení, hudební produkce a jiná společenská vyžití obyvatel Lazů. Na přilehlém „Panském“ rybníce bylo koupaliště s lodičkami a skokanskou věží. Altánek byl zbourán v r. 2012.

A jak sám dirigent Alfréd Kalus uvádí ve svých pamětech: „*To bylo také moje období nejdelší, nejpłodnější a nejúspěšnější, trvalo 13 let. Během této doby jsme nahráli 35 rozhlasových pořadů v Ostravě, vyhráli 9 okresních soutěží, získali jednu druhou a jednu třetí cenu v soutěžích krajských. Získali jsme v soutěži o stříbrnou taktovku I. místo. Dobu těchto třinácti let pokládám za vrcholnou.*“

V roce 1953 odchází Alfréd Kalus na vlastní žádost (*dle pamětníků byl nepřímo donucen pro svou víru a aktivity v kostele*) ze školských služeb, přijímá místo administrativního pracovníka na Dole Ant. Zápotocký, kde trpně prožívá pocit méněcennosti – jak sám vzpomíná. Asi po půldruhém roce žádá o převedení do dolu. Na toto nezvyklé dělnické, ale kamarádské prostředí mezi havíři v dole, rád v dobrém vzpomíná. Dokonce si rok přidává a do důchodu odchází až v roce 1962.

V důsledku různých organizačních změn, určité pasivity vedení podniku k potřebám hudby i názorovým rozdílům v kolektivu kapely přerušuje na podzim roku 1958 svoji funkci dirigentskou podruhé.

Dechová kapela na fotografii v areálu Dolu Antonín Zápotocký v roce 1953.

IX.

Po hornickém dni 1958 přijímá vedení hudby a další její osud na doporučení členů kapely Pavlase a předsedy Bolka voják, kapitán ve výslužbě **Miloslav Zuzka**. Také ve funkci vedoucího Závodního klubu ROH Dolu Ant. Zápotocký stává se zároveň zaměstnancem podniku, a to za podmínek nemalého časového vytížení v kumulované funkci a chabého finančního ocenění. Své bohaté zkušenosti dirigentské nabyté ve vojenských kapelách (hudba hradní stráže, posádkové kapely v Hranicích, Brně a další), kde aktivně působil, uplatňuje v lazecké kapele jen dva roky. Jeho práce a snaha v určitých souvislostech zůstala nedocněna. Kapitán ve výslužbě Miloslav Zuzka se narodil 1. října 1913 a zemřel 25. července 1984.

X.

Na důraznou žádost členů kapely, povolává vedení podniku opět **Alfréda Kaluse**, nyní ještě horníka před důchodem, k vedení rozkládajícího se a věkově přestárlého závodního dechového orchestru. V roce 1960 nastupuje do funkce dirigenta potřetí a toto období trvá plných deset let. Otevření dokončovaného nového kulturního domu v Lazích, zlepšené vztahy s vedením závodního klubu, nové tmavé hornicko-hudební stejnokroje, doplnění hudebních nástrojů a jiné jsou dostatečnou pobídkou k novému nástupu a další úspěšné činnosti dirigenta.

Téměř sedmdesátiletý opouští v roce 1970 potřetí a naposledy svoji kapelu. Vcelku přes 25 let prožívá slavná i kritická období Lazecké filharmonie – hudebním souboru, kterému svou obětavou a neúnavnou prací dal vysokou uměleckou úroveň a přispěl k jeho značné popularitě v široké veřejnosti a uznání v odborných kruzích.

Ale jaké vzpomínky dirigenta Alfréda Kaluse se vážou k jeho třetímu a poslednímu působení v kapele: „*Dva roky po nástupu trvalo zkonsolidování poměrů mezi hudebníky, navázání kontaktů s korporacemi, prohlédnutí a uspořádání archivu, stanovení programu a zkoušek, stěhování inventáře do nového kulturního domu a jiné. Celkovou krizi se podařilo zastavit a do roku 1967 probíhalo vše normálně. Něco se však přece jen zastavit nedalo. Čas a léta, jak hudebníkům postupně přibývala. Jedni jich měli už moc, druzí o něco méně, ale současný průměr byl 55 let. Kapela měla donedávna ve svém středu stále aktivního, jednoho ze zakládajících členů filharmonie, 77letého Roberta Valečka, který se ještě zúčastňoval i soutěží! Nenápadně se dostavují příznaky stáří; názorového rozdílu starších s mladšími, únava, obtíže s docházením do zkoušek, ve všem nervozita, osočování či vysmívání se jeden druhému pro každou sebemenší chybičku, vytvoření se „zájmových kroužků s veřejným i tajným posláním a nikoliv hledání smírných cest k urovnání neshod, ale nespokojenost s vedením i s sebou samými. Objevuje se bulačství i odmítnutí spolupráce na akcích širšího významu, nedbalost v odívání atd. – zkrátka rozklad v pravém slova smyslu. O soutěžích nemůže být ani řeč, těleso jako takové už není schopno dalšího růstu, jeho zájmy jsou již jen čistě materiální!“*

Hudební těleso, v němž mnozí jeho členové působili 50 i více let, byli u jeho založení a toužili již po odpočinku, nacházelo se v těžkém a zanedbaném generačním problému. Příchodem několika nových hudebníků nelze však situaci zachránit. Dirigent Kalus doporučil, stejně jako již předtím předseda Antonín Bolek a další, soustředit se na nábor mladých hudebníků a to nejen z řad hornické mládeže. Pro záchranu lazecké kapely daří se mu obrátit pozornost současného ředitele podniku Ing. Ericha Volného. A tak přicházejí v platnost prorocká slova, pronesená svého času (u příležitosti oslavy padesátého jubilea lazecké hornické kapely v roce 1953 v Lazích) zakladatelem Lazecké filharmonie Ing. Holáňem: „*Vymění se garnitura a jede se dál!*“ Příliš zanedbaná generační nemoc, vyžadující už jen radikální řešení.

Václav Šlégr / **1890 - 1990 Kronika sto let dolu** - Neuszacht Lazy 1890-1918; Nová jáma 1918-1938; Nowy szyb v Lazích 1938-1939; Neuszacht Lazy 1939-1945; Důl Nová jáma Lazy 1945-1951; Důl Antonín Zápotocký, Orlová 1950-1991; Důl Lazy 1991

S laskavým svolením autora upravil a použil Stanislav Durčák. Dosud nikdy nepublikováno!

Foto kompletní Lazecké filharmonie převzato z knihy ORLOVÁ 1223-1973. Příště bude dokončení článku pod názvem Azeťanka.

Zemřel Jan Korynta a Karel Kuš

V poslední době se stalo smutnou tradicí připomínat si světové i místní hudebníky u příležitosti jejich skonu. Vždy to zabolí, zvláště když odešli ještě v tvůrčím věku. Oba patřili ke generaci nejvíce postižené dobou konce 20. století.

Jan Korynta sice nikde nehrál veřejně, ale nutno si na něho vzpomenout v souvislosti s hudebními začátky bigbeatové mládeže v Orlové v polovině 60. let 20. století. V té složité době se sice neprosadil, a ani nechtěl. Hrál s několika kamarády pro radost, uchvácen krásnými písněmi britské skupiny The Beatles. Zkoušeli ve staré sokolovně na Kopaninách v Orlové a údajně i v Dělnickém domě v centru Orlové. V soukromí hrál celý život a na kytary hrají všechny jeho děti. Je paradox osudu, že zemřel v době nedožitých 100. narozenin svého otce, kterému ještě zařídil k tomuto výročí vzpomínku v orlovských novinách. Zemřel tragicky 5. října 2013 v 63 letech. 1965 -

Karel Kuš stál rovněž u kolébky „bigbítu“ v Orlové a okolí. Narodil se a žil v Orlové – Porubě. Hrál na bicí v několika kapelách, např. The Rakes a Caravel. Dlouhá léta hrál a až do konce v kapele Kulturního domu DRUŽBA v Karviné patřící Dolu Čs. Armáda. Vedoucím kapely byl vynikající muzikant Vítězslav Kubátko. S Romanem Holtzerem, Svatoplukem Křížkem a Lubomírem Gureckým založil v Petřvaldě na Březinách jednu z prvních bigbeatových skupin v okolí The Rakers. Karel Kuš zemřel po dlouhé těžké nemoci 27. října 2013 v 64 letech.

RUBY

Vzpomínka na Pavla Bobka

Tehdy vládla „našemu světu“ hudba Beatles a Olympiku. Dospěl jsem do věku, kdy jsem začal chodit po tanečních zábavách pro mládež tehdy zvané Čaje o páté. Impulzem k tomu byly „taneční“, do kterých jsem chodil v Ostravě. Tance, které se učily v Kulturním domě Vítkovických železáren, nás moc nebavily a asi v polovině tanečních hodin mě stáhli kamarádi a šli jsme za „taneční“ do vinárny Monika na Smetanově náměstí, z druhé strany Hotelu Palace. V oblecích jsme

Rarita: singl P. Bobka z edice MS a Supraphonu, kde se objevil název BIGBEAT

tam moc nezapadli. Tam jsem poprvé zažil změnu sněhobílé dederonové košile na modrou vlivem modrých zářivek a u stropu nad tanečním parketem otáčející se papírovou kouli se zrcátky odrážejícími světla reflektorů na všechny strany. Byla to doba generační výměny stylu hudby. Končily mnohačlenné bandy, které hrály jazz a swing, a na jejich místo nastupovaly party mladých muzikantů středoškolského věku, které ve 4 nebo 5 lidech udělaly za pomoci elektroniky více hudby. Nejznámější místní jazzová a swingová skupina 50. let byl Čížkův taneční orchestr, v kterém hráli i muzikanti z Lazů a Orlové. Toto těleso především hrálo na Karvinsku a Orlovsku. Svou hudební kariéru zde zahájil i známý hudebník Richard Kovalčík pocházející z Holcovy kolonie v Lazích.

Tradovalo se, že název vinárny vznikl podle hitu Pavla Bobka „Oh, Ruby, nechtěj mi lásku brát“. V místnosti vinárny stál „džubox“, kde lidé pořád pouštěli „Rubyho“. Personál vinárny už z toho byl na nervy a vedoucí pí Vlastička Farná chtěla tu desku jednou vyhodit. Černobílá televize byla v baru hned proti vchodu a tam zase často ve večerních hodinách hráli píseň stejného interpreta „Houston“. Jinak jsme si mohli za korunu taky pustit gramofonové desky Beatles, Olympiku nebo Flaminga a při poslechu usrkávat grenadinu. Jakmile se tam objevila píseň od George Harrisona My Sweet Lord, utrácel jsem za její poslech. Specialitou vinárny byl tatarský biftek, který tam měli perfektní. Zvláště kulturisti si ho dávali dvojí. Vedle hracího automatu byla širší ulička, kde si mohly 2 nebo 3 páry zatančit. U velkého stolu vedle šatny při vstupu sedávala „teenagerská“ elita Orlovská. Když někdo někoho hledal, zpravidla ho zastihl „U Rubyho“. Dnes se lidé potkávají především v

Tak bylo vidět objekt z okna školy. Nápis na štítu - Cukrárna Sigmund

supermarketech. Do vinárny často chodila děvčata ubytovaná v internátu u kina Vlast. Internát byl zřízen v bývalé Burze (ubytovna pro studenty polského gymnázia) pro studentky středních škol, kterých bylo v Orlové několik. Především tam byly ubytované zase studentky polského gymnázia, ale také ekonomické a zdravotnické školy a „pajdáku“ umístěného v bývalém českém gymnáziu. Ke konci existence budovy českého gymnázia tam byla různá učiliště. Studentky většinou pocházely z Jablunkovska. Chodily také do „Cingrova domu“, kde bylo v „extrovce“ klidnější posezení než „U Rubyho“. Stoly tam byly oddělené přepážkami a točila se plzeňská dvanáctka. Podle pamětníků se vinárně říkalo „U Rubyho“ dávno před tím, než Pavel Bobek nazpíval svou populární píseň a to přibližně od roku 1963, kdy Jacob Rubinstein (Jack Leon Ruby) zastřelil Lee Harveye Oswald, vraha prezidenta USA Johna Fitzgeralda Kennedyho. Rubinstein si změnil jméno na Ruby a byl majitelem nočního klubu v texaském Dallasu. Asi se už nezjistí pohnutky tehdejších hostů vinárny, co je vedlo k tomuto pojmenování. Možná to byl rušný noční život jako v Dallasu. Každopádně moji vrstevníci mají spojenou přezdívku vinárny s Pavlem Bobkem, který později na čas ovládl populární hudební scénu u nás.

Původně byla v domě č.p. 111 na ul. Komenského v Orlové Městě Cukrárna SIGMUND. V přední místnosti byl prodejní pult s výrobky a několik boxů k sezení. V boční, větší místnosti byla kavárna a za ní kuchyně. Za obchodem v 1. místnosti byla výrobná. Po znárodnění objekt převzal komunál, který tam zřídil tzv. ochutnávárnu cukrářských výrobků Rozkvět. Pravděpodobně přirozenou nenásilnou cestou se cukrárna přetřansformovala na vinárnu. V Orlové bylo cukráren více (Tadrála – vedle domu Aufrichtů, Citron, dříve Bialek – v kopci pod čes. gymnáziem, Krušin – pod věčným ohněm, Otaševič – pod kat. kostelem, Brachaček – na křižovatce u náměstí), a tak se v každé museli otáčet, aby si udrželi klientelu. Kromě zákusků, kávy a čaje bylo časem v cukrárně nabízeno víno a později snad i lahvové pivo. Nakonec byly místnosti adaptovány na vinárnu. V místnosti u vstupu prodejní pult nahradil pult barový s vysokými stoličkami, před ním byl dlouhý stůl snad pro deset lidí. Vlevo od stolu byla malá šatna, vpravo od stolu byl vstup do dvou místností. První, odkud se chodilo na WC, byla větší se stoly a za ní byla zřízena z kuchyně druhá, menší s boxy. Za barem byla z výroby cukrářských výrobků zřízena kuchyně, kde se připravovaly minutky. Jídlo se podávalo do baru pro hosty přes malé okénko. Krátce po adaptaci došlo k atentátu na prezidenta USA a vinárně se začalo říkat U Rubyho. Letos je tomu již 50 let. Z počátku během dne v letním období ve vinárně přežíval prodej zmrzliny. Číslo popisné muselo být přiděleno ze zbouraného domu postaveného v polovině 19. století. Budova postavená v secesním stylu v roce 1913 podle plánu stavitele Ferdinanda Střelce z Rychvaldu, byla zbourána v roce 1980. Podle záznamů uložených v archivu stavebního úřadu mohla budova pravděpodobně stát dodnes. Již od roku 1961 se dědičky (dcery) Bedřicha Sigmunda přely s Restauracemi RAJ, MNV Orlová a OKD o to, kdo opraví chátrající dům, navíc poddolaný. Než došlo k dohodě, dům sešel natolik, že byl raději zbourán. Ostatní cukrárny taky zanikly a jediná cukrárna v Orlové pak byla na náměstí u staré fary. Dnes je tam květinářství. Byla to původně cukrárna pana Benbenka přemístěná od křižovatky z budovy „Harendy“ č.p. 74, nově postavené v roce 1904 a v současné době bourané.

Pavel Bobek navštívil Orlovou s Orchestrem Divadla Semafor v roce 1974. S ním přijeli Miloslav Šimek, Luděk Sobota, Petr Nárožný, Jana Robová, manželé Jana a Luboš Svobodovi. Samotné Divadlo Semafor navštívilo Orlovou už v roce 1972 se svou nejúspěšnější hrou Kytice, která měla premiéru ve stejném roce. Bylo to jen rok po otevření kulturního domu v Orlové Lutyni, kde od té doby probíhají všechna představení hostujících umělců ve městě. V roce 1976 Divadlo Semafor předvedlo v Orlové hru Elektrická puma z roku 1974. V roce 1978 byl Semafor v Orlové dvakrát. Poprvé opět s pořadem Kytice pod vedením Jiřího Suchého a podruhé zde byla druhá část divadla pod vedením Josefa Dvořáka, která uvedla hru z r. 1974 Má hlava je včelín. Do Orlové zajíždělo kromě jiných předních divadelních scén i Národní divadlo. Umělci většinou navštěvovali v té době velmi oblíbenou orlovskou kolibu v nedalekém lesoparku, postavenou rovněž v roce 1971 převážně v akci „Z“ podle projektu předsedy MNV města Orlová Ing. Miroslava Slowika. Bylo by zajímavé mít seznam umělců, kteří poctili svou návštěvou kdysi vyhlášenou a dnes opomíjenou restauraci.

„Štamgasti“ vinárny po prvomájovém průvodu v r. 1973.

Vin. Rozkvět (s věžičkou) v pozdním odpoledni 1. května 1973. Na místě louky stála do r. 1969 ZDŠ v Orlové střed.

Zdroje: pamětníci - Aleš Friedrich, Ing. Josef Durčák, Eva Macurová, Vilém Žabinski, Ing. Miroslav Slowik
MěÚ Orlová; odbor výstavby - odstraňování staveb, stavební úpravy bytových domů; Pukovec Tomáš, Bc.
Hornické kolonie na Orlovsku, Stanislav Durčák, vlastním nákladem, Orlová 1969
Fotografie Cukrárny Sigmund: archiv pí Květy Bystroňové
Fotografie singlu edice MS–Supraphon: Ing. Josef Kaňa

Stanislav Durčák

Obrazová příloha

18. října 2013 – klub č. 26

Oslava 60. narozenin při svíčkách.

O zpěváky nebylo nouze.

Konečně je elektrický proud

1. listopad 2013 – rozšířený klub č. 27 v Dětmarovicích

Z budy

Večer zakončila dvojice Žák-Radič

8. listopad 2013 – klub č. 28

V koulavně k ránu je příjemně

